

Onderwerp Meerjarenprogrammering beheer en onderhoud 2024-2033	
Nummer	2023/204300
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Noordman, D.
Telefoonnummer	023-5113405
Email	dnoordman@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De gemeente Haarlem wil de openbare ruimte goed onderhouden en tegelijkertijd toekomstbestendig inrichten. Daarvoor is een meerjaren programmering beheer en onderhoud opgesteld.</p> <p>De meerjaren programmering die voor u ligt geeft inzicht in de buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie en het benodigde beheer en onderhoud voor de periode 2024-2033. In het verlengde van het Strategisch Beheerplan Openbare Ruimte (SBOR) wordt uitgegaan van een buurtgerichte werkwijze waarin de technische beheeropgave leidend is. Concreet betekent dat dat buurt voor buurt integraal wordt aangepakt.</p> <p>De grote transities, opgenomen in de Omgevingsvisie als ook vastgesteld in separaat beleid zoals het Mobiliteitsbeleid, Groenbeleid, Strategie Klimaatadaptatie en de Transitievisie Warmte, worden meegenomen op het moment dat de openbare ruimte in de buurt wordt vervangen. Zo helpt het noodzakelijke technische onderhoud bij het realiseren van de opgaven met betrekking tot bijvoorbeeld klimaatadaptatie, verkeersveiligheid, vergroening. Door het onderhoud voor meerdere jaren en per buurt vooruit te plannen wordt tenslotte beter voorspelbaar wanneer de gemeente in welke buurt aan de slag gaat. Met deze aanpak wordt bijgedragen aan het opgavegericht beheren van de openbare ruimte.</p> <p>De meerjaren programmering bestaat uit twee delen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deel I beschrijft de buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie en de prioriteringsmethodiek waarmee het beheer en onderhoud in de buurten in de tijd wordt uitgezet. 2. Deel II presenteert een eerste versie van de programmering van projecten en buurten voor de periode 2024-2033. <p>De programmering voor de korte termijn (2024-2027), wordt betrokken bij de Kadernota 2024. De buurtprogrammering voor de lange termijn (2028-2033) is indicatief en wordt komend jaar verder fijngeslepen.</p>

Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter bespreking naar de commissie en ter voorbereiding op de technische sessie op 13 maart 2023.
Relevante eerdere besluiten	Vaststelling Strategisch Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2031 (2022/565479)
Besluit College d.d. 21 februari 2023	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> de buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie en de prioriteringsmethodiek uit deel I van de meerjaren programmering beheer en onderhoud vast te stellen. kennis te nemen van de eerste versie van de programmering en begroting voor de periode 2024-2033 uit deel II van de meerjaren programmering beheer en onderhoud. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

De gemeente Haarlem wil de openbare ruimte op orde houden en tegelijkertijd toekomstbestendig inrichten voor een leefbare en duurzame stad. Dat wordt bereikt door bij onderhoudswerkzaamheden, aan bijvoorbeeld wegen en riolering, direct rekening te houden met opgaven ten aanzien van bijvoorbeeld klimaatverandering en verkeersveiligheid. Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud kijken we dus breder dan enkel de technische staat van de openbare ruimte en we kijken verder vooruit in de tijd. Dit noemen we ‘opgavegericht beheren’.

Opgavegericht beheer staat centraal in het vastgestelde Strategisch Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2031 (SBOR). Door op het moment dat er een schop in de grond gaat ook andere opgaven mee te nemen, vermindert het aantal keer dat de gemeente in een straat of buurt moet zijn. Met als resultaat minder overlast voor omwonenden en minder onnodige kosten.

Voor het meerjarig – en opgavegericht programmeren van het beheer en onderhoud is gekozen te ontwikkelen naar een buurtgerichte werkwijze. Een buurt heeft een behapbare omvang om werkzaamheden te plannen, slim te combineren met andere opgaven die spelen en impact te realiseren. Ook geeft het meer focus en daarmee inwoners en partners meer duidelijkheid over waar en wanneer de gemeente langskomt. Buurt voor buurt wordt de openbare ruimte integraal aangepakt op het moment dat de ‘beheertrein’ langskomt en klaargemaakt voor de toekomst. De beheeropgave is daarbij leidend. Waar mogelijk wordt daarbij direct invulling gegeven aan de Haarlemse beleidsopgaven.

Voorliggende meerjaren programmering (bijlage A) geeft inzicht en invulling aan deze buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie en het benodigde beheer en onderhoud voor de periode

2024-2033. De resultaten van deze wijze van programmering worden meegenomen in de Kadernota 2024.

De buurt- en opgavegerichte aanpak betekent een andere manier van werken en dat kost tijd. De komende jaren zal de buurtgerichte programmering zich steeds verder ontwikkelen. De voorliggende meerjaren programmering bestaat daarom uit twee delen. Deel I beschrijft de buurtgerichte werkwijze en de prioriteringsmethodiek waarmee het beheer en onderhoud in de buurten in de tijd wordt uitgezet. Deel II presenteert een eerste versie van de programmering.

2. Besluitpunten college

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. de buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie en de prioriteringsmethodiek uit deel I van de meerjaren programmering beheer en onderhoud vast te stellen.
2. kennis te nemen van de eerste versie van de programmering en begroting voor de periode 2024-20233 uit deel II van de meerjaren programmering beheer en onderhoud.

3. Beoogd resultaat

Door opgavegericht te beheren en te programmeren geeft Haarlem bij groot onderhoud, vervangingen en herinrichtingen telkens een impuls aan de Haarlemse beheer- en onderhoudsopgaven, de ambities voor een sociale, leefbare en groen stad uit het Coalitieakkoord 2022-2026 en de opgaven uit de Haarlemse Omgevingsvisie. Door op het moment dat er een schop in de grond gaat ook andere opgaven mee te nemen, vermindert bovendien het aantal keer dat de gemeente in een straat of buurt moet zijn. Met als resultaat minder overlast voor omwonenden en minder onnodige kosten.

4. Argumenten

De prioriteringsmethodiek is gebaseerd op het vigerende ruimtelijke beleid.

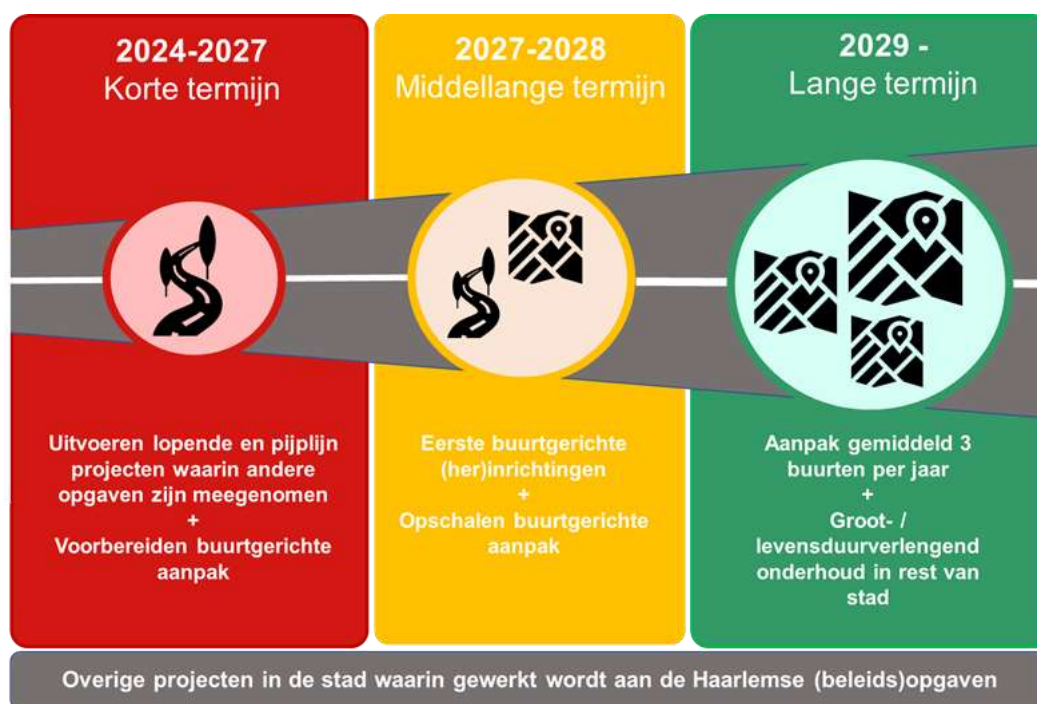
De prioriteringsmethodiek is een actualisatie van het afwegingskader uit de Visie en Strategie Beheer en Onderhoud 2013-2022 ([2012/398572](#)) en houdt rekening met de technische noodzaak en beleidsopgaven. De methodiek stelt prioriteiten binnen de bestaande kaders en levert een balans tussen technische noodzaak en beleid. Dit bevordert een opgavegerichte aanpak.

De beleidsopgaven (mobiliteitstransitie, klimaatadaptatie, vergroening en ecologie en energietransitie) waarop de projecten gescoord zijn, zijn een logische vertaling van de strategische ambities uit de Omgevingsvisie naar het werkveld van beheer en onderhoud. De vergroeningsopgaven en de wijken die overgaan naar gereguleerd parkeren zijn bijvoorbeeld meegewogen in de prioritering. De criteria waarop de buurten gescoord worden zijn daarmee beleidsneutraal. Als de kaders veranderen, denk aan nieuwe beleidsambities, verandert ook de programmering.

De buurtgerichte programmering is een eerste versie

De transitie naar buurt- en opgavegericht programmeren is niet van de één op de andere dag gemaakt. Bovendien is programmeren niet iets eenmaligs waarbij we programmering vastklikken voor de komende 10 jaar. De opgestelde buurtgerichte programmering is dan ook eerste versie. Het is gebaseerd op de informatie die nu beschikbaar is. Jaarlijks wordt de programmering geactualiseerd, bijvoorbeeld op basis van nieuwe inspecties, beleidsuitvoeringsprogramma's (zoals het Actieplan Fiets, uitvoering van parkeerregulering of het Water- en Klimaatplan), de energietransitie en informatie van partners. De buurt- en opgavegerichte programmeerstrategie biedt daar het fundament voor.

In voorliggende meerjaren programmering is de bestaande programmering voor de eerste vier jaar (2024-2027) verrijkt met beleidsopgaven. Voor de jaren 2028-2033 is de buurtgerichte programmering uitgewerkt. Deze programmering voor de langere termijn (2028-2033) is indicatief en wordt komende jaren verder afgestemd met andere stedelijke opgaven.

Figuur 1: Routekaart naar buurt- en opgavegericht programmeren

Ook buiten de buurtgerichte aanpak vinden onderhoudswerken plaats

Naast de buurtgerichte werkwijze blijven er onderhoudswerkzaamheden elders in de stad nodig. Deze worden separaat opgepakt, bijvoorbeeld als er buiten de geprogrammeerde buurten sprake is van versleten objecten of schade ontstaan is. Ook die momenten worden aangegrepen om een bijdrage te leveren aan de opgaven van de stad. Onveilige situaties laten we nooit ontstaan. Tot slot blijven er in andere delen van Haarlem projecten uitgevoerd worden om de realisatie van de

beleidsambities te versnellen, zoals het realiseren van een nieuwe fietsverbinding of het realiseren van ontbrekende schakels in de bomenstructuur.

De uitvoeringskracht van de organisatie zal moeten groeien

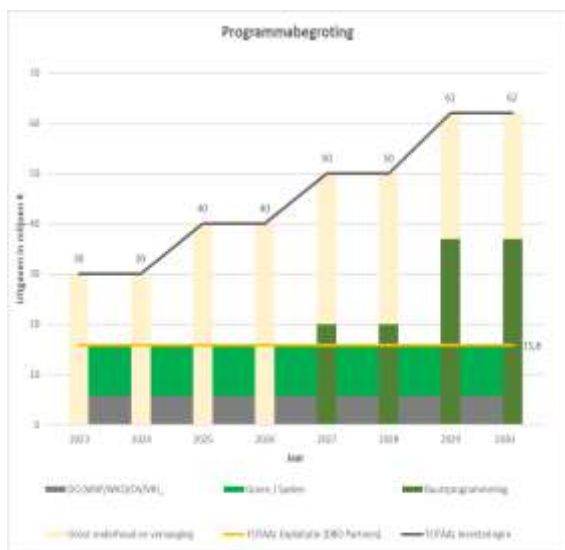
De buurtgerichte manier van werken zal door de omvang en ritme van projecten bijdragen aan een efficiëntieslag. De verwachting is dat het zorgt voor een efficiëntieslag doordat het beheer en onderhoud gestructureerd per buurt wordt opgepakt, werkzaamheden worden gebundeld en dus in minder kleine projecten worden uitgevoerd. De buurtgerichte werkwijze vraagt wel een andere manier van werken van de ambtelijke organisatie. De gemeente moet zich daarop voorbereiden en de komende jaren zal de uitvoeringskracht flink vergroot moeten worden om de totale opgave te kunnen realiseren. Met het aantrekken van strategisch beheerders, opgavebeheerders, datastewards en voldoende projectmanagers bereidt de gemeentelijke organisatie zich daar al op voor.

Duurzaamheid

Met de buurtgerichte meerjaren programmering wordt groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte gebundeld en in grotere projecten per buurt uitgevoerd. Hiermee maken we de stad toekomstbestendig. De uitwerking hoe invulling aan deze ambities wordt gegeven vindt in de projecten plaats die volgen uit deze meerjaren programmering.

Financiën

De opgave- en buurtgerichte meerjaren programmering is een uitwerking van het SBOR en past binnen het daarbij geschetste financiële kader. Op dit moment kan de organisatie het uitvoeringstempo op de investeringen echter nog niet realiseren. De investeringen voor groot onderhoud en vervanging welke de gemeentelijke organisatie kan uitvoeren is voor de jaren 2023 en 2024 gelimiteerd op €30 miljoen en lopen daarna op. In de eerste jaren zullen de uitgaven op de investeringen dus lager zijn dan in het SBOR begroot. Dit wordt in de latere jaren ingelopen wanneer de buurtgerichte aanpak tot uitvoering komt. Deze meerjarige programmering beheer en onderhoud wordt betrokken bij de Kadernota, zodat daar binnen de P&C cyclus over kan worden besloten. De in deel II geschetste eerste uitwerking wordt in aanloop naar de Kadernota 2024 en Programmabegroting nog verfijnt. In de Programmabegroting in het najaar wordt de meerjaren programmering voor de periode 2024 – 2027 definitief vastgesteld. Het besluit over het beschikbaar stellen van de benodigde middelen voor het uitvoeringsjaar 2024 wordt door de raad genomen bij de Programmabegroting. Dit proces waarbij bij in het voorjaar een meerjarig perspectief wordt geboden en in het najaar het besluit wordt genomen voor het volgende uitvoeringsjaar, is een vaste jaarlijkse cyclus.

Figuur 2: Groeipad beheer en onderhoud

5. Uitvoering

Op dit moment kan de organisatie een programmering van meer dan €30 miljoen per jaar aan onderhoud en investeringen in beheer en onderhoud nog niet waar maken. Dit is een proces waar de organisatie in groeit. Er zijn stappen gezet om de uitvoeringskracht van de organisatie te vergroten en deze zullen worden voortgezet. Dit heeft echter niet alleen betrekking op beheer en onderhoud, en wordt breder binnen het fysieke domein gezien.

Afgelopen jaar is een stap gemaakt om €30 miljoen aan onderhoudsprojecten weg te zetten. Dit wordt voor de jaren 2024 en 2025 aangehouden als een bedrag wat de organisatie aan onderhoudsprojecten kan realiseren. Vervolgens worden plannen gemaakt om samen met de marktpartijen de stap naar €40 en later €50 miljoen per jaar te maken. De buurtgerichte aanpak helpt om de noodzakelijke transitie van de openbare ruimte vorm te geven.

In aanloop naar de Kadernota 2024 en de Programmabegroting in het najaar wordt de programmering verder afgestemd op andere projecten en ontwikkelingen in de stad, zoals de projecten onder de SOOR en projecten in de Ontwikkelzones. Doel is om tot één integraal en meerjarig projectenoverzicht te komen voor de openbare ruimte. Dit ziet u terug bij de Programmabegroting 2024-2027. Gelet op de benodigde voorbereidingstijd, moet dan ook duidelijk zijn welke buurten vanaf 2027 buurtgericht opgepakt gaan worden.

Figuur 3: Tijdspad programmering

6. Bijlage

A. Meerjaren programmering beheer en onderhoud 2024 – 2033 (Deel I en Deel II)